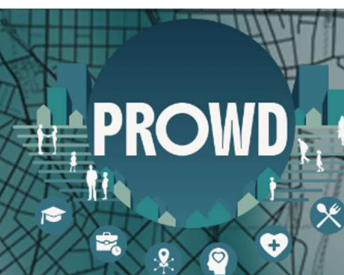

PROximity Without Density

Raport Științific

Etapă 1 – 2025

Cercetare preliminară

Authors and Contributors:

Cristina PAVELESCU

Mihai IACOVICI

Partner Institutions:

ADIZMB

ASOCIAȚIA PENTRU DEZVOLTARE
INTERCOMUNITARĂ
ZONA METROPOLITANĂ
BUCUREȘTI

1.1 Introducere și contextul general al proiectului

PROWD

Proiectul **PROWD – Proximitate fără Densitate** are ca scop adaptarea conceptului de *Oraș de 15 Minute* (15-Minute City – 15mC) la realitatea zonelor urbane cu densitate redusă (Low Density Urban Areas – LDUA) din marile metropole europene. Inițial gândit pentru orașe compacte și zone centrale, modelul 15mC trebuie recalibrat pentru periferiile metropolitane, unde **densitatea scăzută, distanțele mari și dependența de autoturism** sunt provocări majore. În aceste periferii, serviciile publice și funcțiunile urbane esențiale sunt dispersate, iar accesul la ele influențează puternic calitatea vieții comunităților locale. PROWD își propune să redefinească proximitatea urbană în aceste condiții, identificând soluții practice pentru îmbunătățirea accesului locuitorilor la servicii de bază, reducerea dependenței de automobil și crearea unor ecosisteme zilnice mai eficiente și incluzive.

Etapă 1/2025 a proiectului, denumită sugestiv „*Fundația Proximității – Analiza și Planificarea Tranziției*”, a pus bazele analitice și metodologice pentru atingerea acestor obiective. Pe parcursul acestei prime etape, consorțiul PROWD (implicând parteneri din Roma, Lisabona, București și Vilnius) a cartografiat inițiative relevante de proximitate urbană și a analizat practicile existente, pregătind terenul pentru scenariile locale ulterioare. Activitățile cheie au inclus **WP1 (Pachet de Lucru 1)** – identificarea și analiza inițiativelor europene relevante pentru orașul de 15 minute în zone cu densitate redusă – și **WP2 (Pachet de Lucru 2)** – primele demersuri de analiză teritorială comparativă și selecție a siturilor pilot la nivelul fiecărei metropole. Toate obiectivele planificate pentru etapă 1 au fost realizate conform calendarului, asigurând o bază solidă pentru etapele viitoare.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană București (ADIZMB) a jucat un rol activ în echipa locală a proiectului PROWD, alături de Universitatea din București – Facultatea de Geografie și partenerul Urban2020. Implicarea ADIZMB a fost esențială pentru a conecta demersul internațional al proiectului cu realitățile specifice **zonei metropolitane București-Ilfov**, caracterizată de o dezvoltare periurbană accelerată și densitate rezidențială scăzută la periferie. Prin colaborarea cu ceilalți parteneri, ADIZMB a contribuit la definirea metodologiilor de analiză, la selectarea zonei pilot locale și la integrarea perspectivelor locale în livrabilele etapei 1 (ex. **WP1 D1.1** – raportul de cartografiere a inițiativelor, **WP1 D1.2** – analiza comparativă a inițiativelor selectate, **WP2 Task 2.1** – analiza guvernantei metropolitane). În cele ce urmează, raportul descrie în stil narativ și descriptiv contribuțiile ADIZMB în etapă 1/2025 a proiectului PROWD, evidențiind activitățile desfășurate, rezultatele obținute și specificul periurban al zonei Bucureștiului.

1.2 Participarea ADIZMB la vizita de studiu și întâlnirea de la Roma (Act. 1.4)

Un moment definitoriu al etapei 1 a fost întâlnirea transnațională de tip kick-off organizată la Roma, care a inclus o vizită de studiu și sesiuni de lucru între toți partenerii (Activitatea 1.4). Din partea Bucureștiului, experții ADIZMB au participat alături de ceilalți membri ai consorțiului, aducând perspectiva metropolitană locală în discuțiile strategice. Această întâlnire de două zile a avut drept scop alinierea metodologică la nivel de proiect, validarea criteriilor de analiză și clarificarea procesului de selecție a siturilor pilot.

În prima parte a reuniunii de la Roma, fiecare Pachet de Lucru (WP) a fost prezentat și dezbătut, punând accent pe metodologiile ce urmau a fi aplicate. Reprezentanții ADIZMB au urmărit îndeaproape prezentarea metodologiei de cartografiere a inițiativelor europene (WP1) și au oferit feedback bazat pe experiența locală din București privind relevanța criteriilor de selecție a exemplelor de bune practici. De asemenea, în contextul WP2, ADIZMB a fost direct interesată de discuțiile legate de analizele teritoriale comparative și modul de identificare a zonelor pilot în fiecare oraș, având în vedere că Bucureștiul urma să definească un astfel de sit în zona sa periurbană.

A doua parte a primei zile de lucru, găzduită la Sony Computer Science Laboratories din Roma, a fost dedicată aprofundării componentelor tehnice de cercetare. ADIZMB a beneficiat de prezentări detaliate privind instrumente de mapping urban special concepute pentru conceptul de oraș de 15 minute, precum și privind diverse metode de analiză a accesibilității urbane folosite de partenerii științifici. Au avut loc discuții colaborative privind criteriile de selecție a zonelor pilot, fiecare oraș partener împărtășind provocările locale. În aceste discuții, echipa ADIZMB a subliniat particularitățile zonei metropolitane București: existența unor extinderi rezidențiale periurbane insuficient conectate, cu deficit de servicii locale, și necesitatea ca metodologia de selecție a sitului pilot să țină cont de aceste realități. Prin intervențiile sale, ADIZMB a oferit feedback direct asupra modului în care rezultatele preliminare ale WP1 (maparea inițiativelor relevante) pot informa criteriile WP2, astfel încât abordarea să fie adaptată contextului București-Ilfov.

Întâlnirea a facilitat o viziune comună în consorțiu: toți partenerii au plecat cu o înțelegere clară a rolurilor fiecăruia și a interdependențelor dintre WP-uri, precum și cu un set de criterii agreeate pentru alegerea zonelor pilot în fiecare oraș. Astfel, ADIZMB a intrat în etapa de implementare locală având un cadru metodologic clar și validat colectiv, gata să fie aplicat în contextul specific al Bucureștiului.

1.3 Contribuția ADIZMB la WP1: cartografierea și analiza inițiativelor 15mC (Activitățile 1.1 și 1.2)

În paralel cu organizarea kickoff-ului internațional, pe plan intern consorțiul a derulat Activitatea 1.1 – Cartografierea și selecția inițiativelor relevante pentru Orașul de 15 Minute, urmată de Activitatea 1.2 – Analiza aprofundată a inițiativelor selectate. Scopul acestor acțiuni a fost crearea unui portofoliu coerent de exemple de bune practici din Europa, care să ilustreze modalități diverse de implementare a principiilor proximității urbane în zone cu densitate scăzută. ADIZMB, ca parte a echipei București, a colaborat strâns cu partenerii academici (Universitatea din București) și cu coordonatorii WP1 pentru a asigura că perspectivele metropolitane locale sunt reflectate în selecția inițiativelor.

Ulterior, în cadrul WP1 D1.2, cele 12 inițiative selectate au fost analizate în profunzime, echipa din București (inclusiv experții ADIZMB) concentrându-se pe aspectele de replicabilitate și adaptabilitate a acestora la zone urbane cu densitate redusă. Fiecare studiu de caz a fost evaluat multidimensional – din perspectivă socială, economică, ecologică – pentru a extrage elementele transferabile către contextul Bucureștiului și al celorlalte orașe pilot. ADIZMB a oferit feedback asupra acestor analize, evidențiind aspecte precum: ce intervenții ar putea funcționa în periurbia bucureșteană, ce practici ar necesita ajustări instituționale sau de infrastructură și ce lecții pot fi învățate din eșecurile/limitările inițiativelor studiate. Acest demers comparativ, coordonat științific de partenerul Urban2020, a generat o matrice interpretativă care poziționează fiecare inițiativă în raport cu provocările specifice LDUA. Rezultatele WP1 au fundamentat scenariile locale ce urmează a fi dezvoltate, asigurând un bagaj solid de cunoaștere pe care Bucureștiul îl va folosi în etapele următoare ale proiectului.

Toate aceste contribuții s-au materializat în livrabile concrete la finalul etapei 1: Raportul de cartografiere a inițiativelor (WP1 – D1.1) și Raportul de analiză comparativă (WP1 – D1.2), la care echipa ADIZMB a figurat ca parte a grupului de autori/contributori. De asemenea, a fost pregătit cadrul pentru Deliverable D1.3, ce va cuprinde studii de caz detaliate ale inițiativelor selectate, document ce va fi finalizat la începutul etapei următoare. Prin implicarea sa în WP1, ADIZMB a asigurat conexiunea directă între rezultatele analitice ale proiectului și nevoile practice din teren în zona periurbană a Bucureștiului, pregătind astfel terenul pentru acțiunile pilot locale.

1.4 Testarea metodologiilor de analiză a accesibilității în Python (WP2)

Un aspect central al etapei 1, strâns legat de pregătirea intervențiilor locale, a fost dezvoltarea unei metodologii adecvate de analiză a accesibilității serviciilor urbane în zonele cu densitate redusă (componentă a WP2). ADIZMB a avut un rol de lider în testarea acestor metodologii, punând în practică expertiza tehnică a echipei sale și cunoașterea detaliată a teritoriului metropolitan. Scopul a fost identificarea unei modalități eficiente de a măsura proximitatea – în termeni de distanță și timp de parcurs – de la locuințele populației către diferite servicii publice și puncte de interes cotidiene, în condițiile de dispersie urbană specifice periferiei Bucureștiului.

Echipa ADIZMB a experimentat inițial mai multe abordări de calcul al accesibilității, utilizând limbajul Python și biblioteci GIS specializate. S-au explorat metode bazate pe analiza rețelei de străzi (pentru a calcula timp de mers pe jos sau cu bicicleta până la cel mai apropiat serviciu) dar și metode mai simple, de tip buffer radial, care verifică prezența diverselor servicii într-o rază fixă în jurul fiecărei clădiri. Fiecare abordare a fost evaluată în termeni de acuratețe a rezultatelor, complexitate de implementare și disponibilitate a datelor. În discuțiile tehnice (inclusiv cele de la întâlnirea din Roma), partenerii au prezentat instrumente de calcul GIS și exemple de analize de accesibilitate urbană, ceea ce a oferit un reper util pentru ADIZMB în alegerea soluției optime.

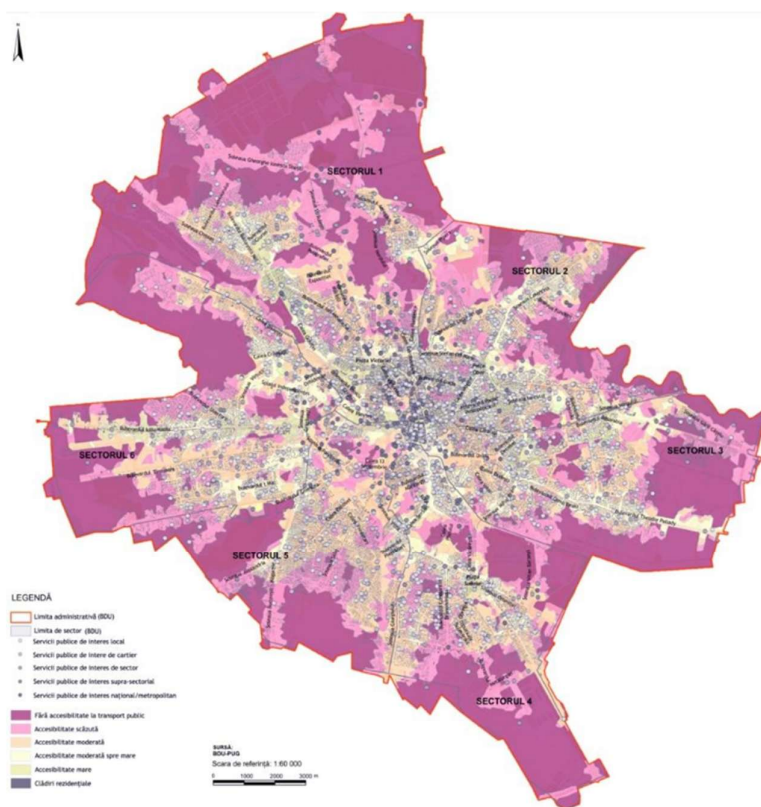
În final, ADIZMB a optat pentru o metodologie combinată, flexibilă și ușor de interpretat, care evaluează fiecare clădire din zona de studiu pe baza serviciilor publice disponibile în proximitate. Concret, s-au definit două zone de proximitate pietonală:

- o **rază de 300 de metri** (echivalentul a ~5 minute de mers pe jos) considerată relevantă pentru *serviciile locale de cartier* (ex: magazine alimentare mici, farmacii, locuri de joacă, stații de transport public, etc.);
- o **rază extinsă de 500 de metri** (aprox. 8-10 minute de mers) adecvată pentru *serviciile de nivel de cartier extins sau micro-centru* (ex: școli, grădinițe, centre medicale primare, parcuri de dimensiuni medii, piețe agroalimentare).

Pentru fiecare clădire de locuit, a fost calculat un scor de accesibilitate bazat pe prezența și diversitatea serviciilor în interiorul acestor raze. Metodologia a introdus și o ponderare diferențiată în funcție de importanța serviciului: de exemplu, prezența în apropiere a unei școli sau a unui centru medical primește un punctaj mai mare decât prezența unui magazin, reflectând impactul diferit al acestor facilități asupra calității vieții. Astfel, o clădire situată într-o zonă cu acces

imediat la multiple servicii locale obține un scor ridicat, pe când o clădire izolată, fără facilități în apropiere, are un scor scăzut.

Aplicând acest model de analiză asupra datelor din zona metropolitană București, ADIZMB a reușit să identifice cartografiat zonele cu deficite majore de proximitate. Rezultatele au confirmat observațiile calitative: vaste suprafețe periferice ale Bucureștiului – în special în partea de sud și sud-vest (sectoarele 5 și 6) – se caracterizează printr-o ofertă limitată de servicii în proximitatea locuințelor, discontinuități urbane și o puternică dependență de transportul auto personal. De cealaltă parte, zonele centrale și semicentrale ale orașului stau mult mai bine la capitolul accesibilitate locală, beneficiind de o structură urbană mai compactă și de o rețea de servicii dens distribuită. Această discrepanță evidențiată de analiza cantitativă a oferit o justificare solidă pentru alegerea direcției de intervenție în București: prioritizarea periurbanului cu densitate redusă, unde nevoia de îmbunătățire a proximității este cea mai acută.

Nu doar distribuția spațială a serviciilor a fost analizată, ci și aspecte demografice și de mobilitate. ADIZMB a corelat hărțile scorurilor de accesibilitate cu date privind densitatea populației și evoluția recentă a zonelor rezidențiale. S-a constatat că periferiile externe ale capitalei (localitățile-satelit din jurul Bucureștiului, în județul Ilfov) au cunoscut în ultimii ani un adevărat boom demografic și imobiliar, populația Ilfov crescând cu ~154.000 de locuitori într-un deceniu. Aceste noi extinderi urbane, adesea dezvoltate în absența unei planificări integrate, au generat „insule rezidențiale” slab conectate, unde infrastructura rutieră și transportul public nu țin pasul cu explozia locuințelor, iar

accesul la servicii depinde de parcurgerea unor distanțe mari până la centrele orașului. Identificarea acestor tipare teritoriale prin analiza în Python a fost o contribuție valoroasă a ADIZMB, oferind date concrete care să ghideze deciziile strategice în continuarea proiectului.

Metodologia aleasă de ADIZMB – evaluarea proximității pe baza razelor de 300m și 500m cu punctaje diferențiate – s-a dovedit nu doar intuitivă pentru a comunica rezultatele factorilor interesați, dar și aliniată cu viziunea consorțiului despre modul în care trebuie măsurată „proximitatea fără densitate”. În plus, simplitatea relativă a abordării (comparativ cu modele complexe de rețea) permite replicarea sa facilă și în celelalte orașe pilot, adaptând parametrii la contextul local. Acest aspect a fost discutat și agreat în cadrul consorțiului, demonstrând încă o dată valoarea adăugată a contribuției ADIZMB la inovația metodologică a proiectului PROWD.

1.5 Analiza teritorială și selecția zonei pilot periurbane (WP2)

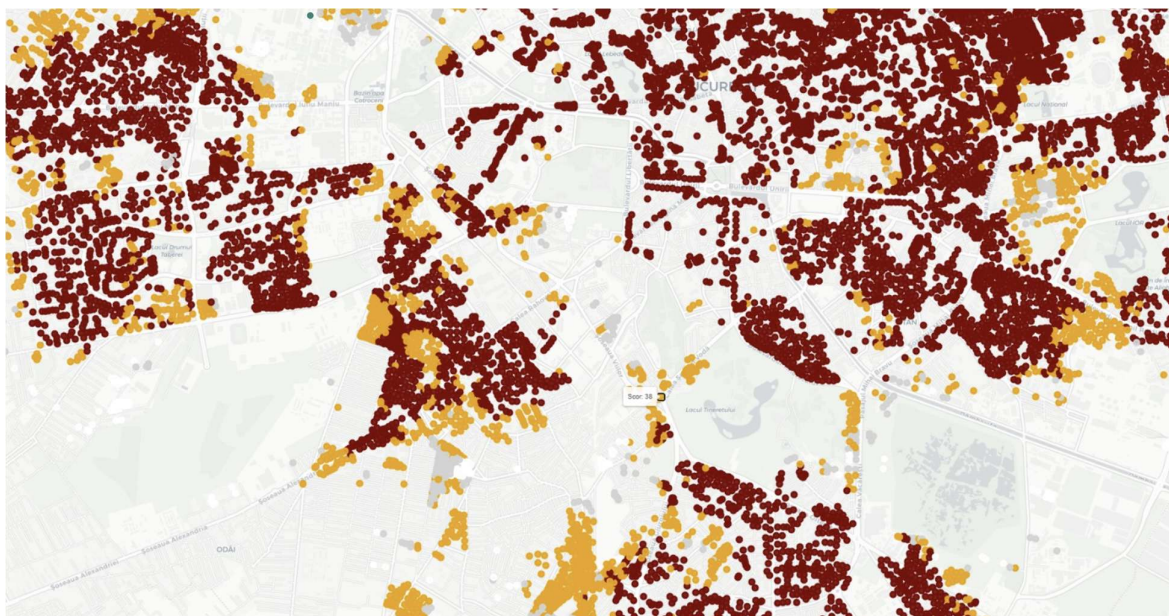
Pe baza rezultatelor obținute din analiza accesibilității și a orientărilor metodologice comune stabilite la nivel de proiect, ADIZMB a coordonat procesul de **selecție a zonei pilot** în cadrul ariei metropolitane București-Ilfov. Această activitate a făcut parte din WP2 și a presupus o *analiză teritorială integrată* a diverselor sub-zone periurbane, pentru a identifica acea comunitate/localitate care ar beneficia cel mai mult de aplicarea conceptului Orașului de 15 Minute în versiune adaptată la densitate redusă.

În definirea criteriilor de selecție, ADIZMB a ținut cont de recomandările discutate la întâlnirea de la Roma (Activitatea 1.4) privind clarificarea procesului de alegere a siturilor pilot. Astfel, au fost luați în considerare factori precum:

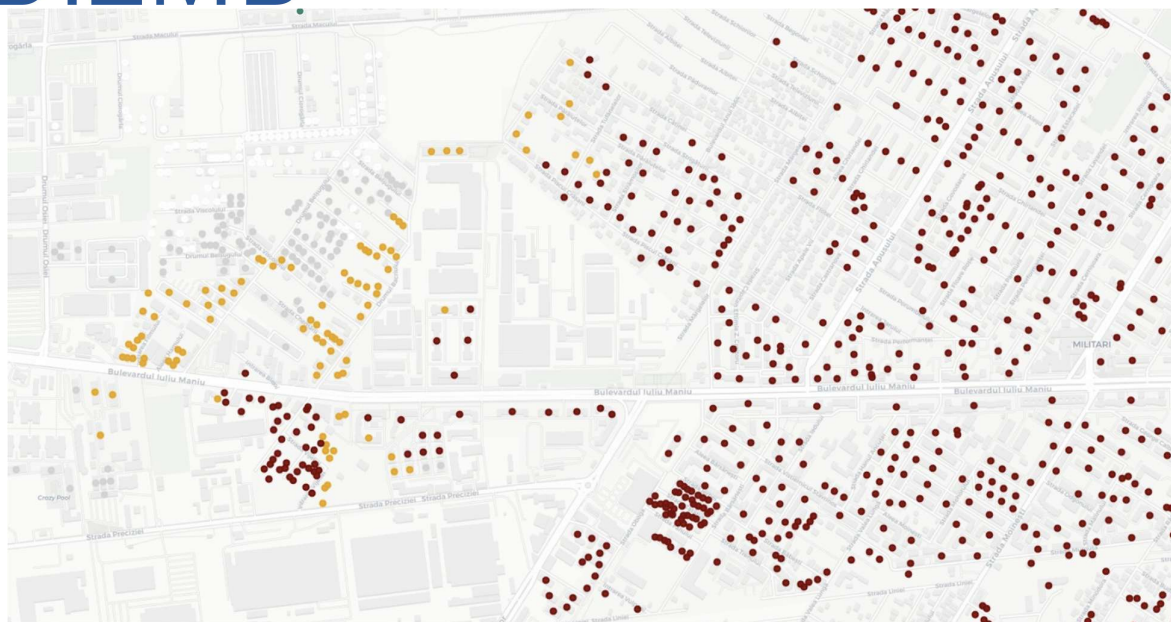
- **Deficitul de servicii în proximitate** – zonele unde analiza cantitativă a arătat scoruri foarte scăzute de accesibilitate locală, indicând lipsa dotărilor de bază (școală, grădiniță, farmacie, magazine, spații verzi, transport public în apropiere).
- **Dinamica demografică și imobiliară** – zone cu creștere rapidă a populației în ultimii ani, cu numeroase ansambluri rezidențiale noi, unde cererea de servicii este în expansiune.
- **Potențialul de replicare și învățare** – alegerea unei zone reprezentative pentru provocările periurbane ale Bucureștiului, astfel încât soluțiile pilot testate aici să poată fi ulterior extinse și către alte zone similare (ex: alte comune limitrofe sau cartiere periferice cu caracteristici apropiate).
- **Implicarea actorilor locali** – disponibilitatea și interesul autorităților locale (primării de sector/comune), al comunității și al altor părți interesate de a colabora în proiect (criteriu esențial pentru implementarea ulterioară a intervențiilor pilot).

După evaluarea mai multor posibile locații periurbane conform acestor criterii, ADIZMB a propus ca zonă pilot o arie aflată la contactul dintre Municipiul București și comunele Domnești și Clinceni (în partea de sud-vest a zonei metropolitane). Această alegere a fost rezultatul unei analize riguroase: zona menționată prezintă o densitate rezidențială relativ scăzută, cu o multitudine de

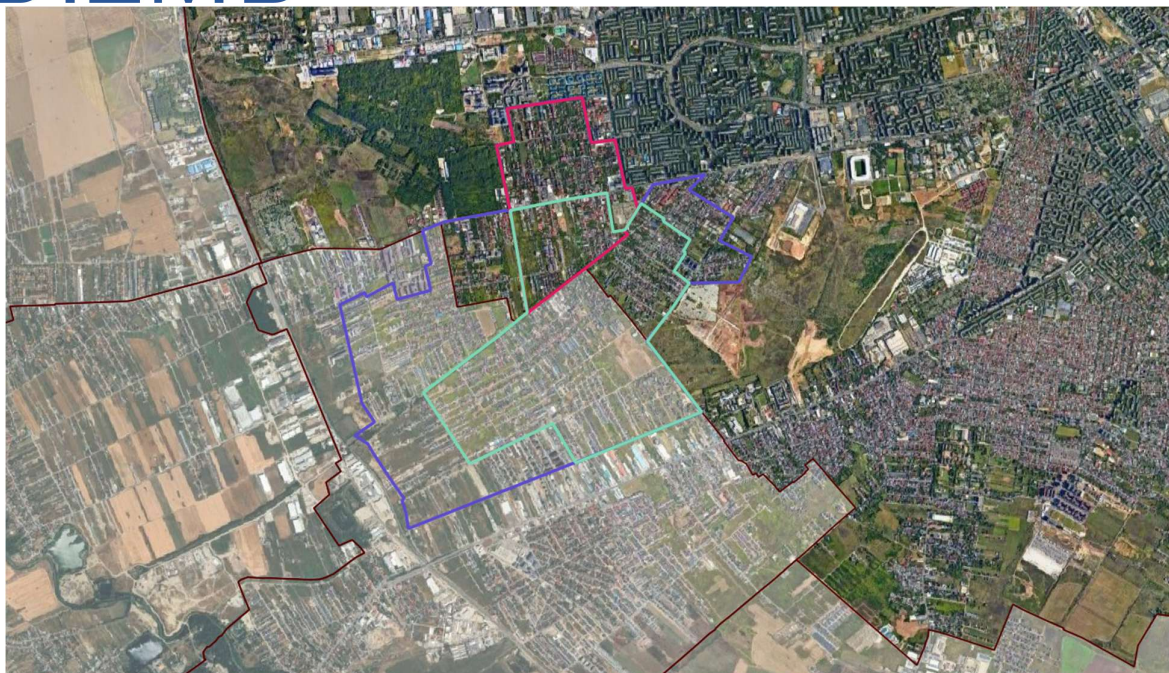
dezvoltări imobiliare recente și fragmentate teritorial, exact tipul de „insule rezidențiale” lipsite de servicii integrate semnalate de diagnoza teritorială. Locuitorii de aici se confruntă zilnic cu distanțe mari până la facilități esențiale (școli, piețe, policlinici), ceea ce se traduce prin trafic pendular intens către oraș și dependență de autoturism, confirmând pe deplin provocările pe care PROWD își propune să le soluționeze. Scorurile scăzute de accesibilitate locală rezultate din analiza ADIZMB (lipsa serviciilor la 300m/500m) au evidențiat foarte clar aceste nevoi, plasând zona Domnești-Clinceni-periferia București printre cele mai vulnerabile din punct de vedere al proximității cotidiene.

Zona pilot aleasă are și avantajul de a fi un spațiu de interfață urban-rural, la granița administrativă a capitalei, permițând testarea colaborării între autorități de nivel diferit: Primăria Municipiului București (prin sectoarele limitrofe, în special Sectorul 6), primăriile comunelor Domnești și Clinceni, precum și Consiliul Județean Ilfov. ADIZMB, prin natura sa de asociație de dezvoltare intercomunitară, este poziționată ideal pentru a facilita acest dialog multi-nivel. În perioada de final a etapei 1, ADIZMB a inițiat deja demersuri de contact cu autoritățile locale respective, prezentând datele și concluziile analizei teritoriale și obținând un acord de principiu privind participarea acestora în fazele următoare ale proiectului. Astfel, s-au pus bazele pentru constituirea unui grup local de lucru în zona pilot, care să includă reprezentanți ai administrațiilor, cetățeni, organizații locale și experți, în vederea co-proiectării soluțiilor ce vor fi testate în etapa pilot.

Este de subliniat că analiza comparativă derulată în cadrul Task 2.1 al WP2 – privind structurile de guvernare metropolitană în cele patru orașe pilot – a oferit un context util și pentru selecția zonei pilot. În cadrul acestui task (coordonat de partenerii de la Milano – MRI, conform planificării), ADIZMB a contribuit cu informații despre cadrul instituțional București-Ilfov, despre relațiile dintre municipalitate și comunele din jur, mecanisme de cooperare și instrumente de planificare existente. Raportul comparativ WP2.1 (livrabil intern al etapei 1) a scos în evidență specificul fiecărei metropole în abordarea dezvoltării periurbane și a subliniat importanța implicării agențiilor metropolitane (precum ADIZMB) în gestionarea integrată a acestor zone. Pentru București, s-a evidențiat că lipsa unei guvernante metropolitane formale puternice complică soluționarea problemelor regionale, însă inițiative precum PROWD – care aduc la aceeași masă actori din diferite entități administrative – pot juca un rol catalizator în depășirea fragmentării. În acest context, alegerea zonei pilot la granița dintre București și comunele limitrofe este și un exercițiu de cooperare intercomunitară, unde ADIZMB va acționa ca liant instituțional.

În concluzie, prin activitatea de analiză teritorială și selecție a sitului pilot, ADIZMB a atins unul dintre obiectivele esențiale ale etapei 1: identificarea unui laborator real în care principiile Orașului de 15 Minute să fie testate într-un context de periferie cu densitate redusă. Această zonă pilot va fi, în fazele următoare, terenul concret de implementare a soluțiilor PROWD, iar datele și relațiile instituționale cultivate în etapa 1 asigură premisa unui start solid.

1.6 Colaborarea ADIZMB cu partenerii locali și internaționali

Încă din prima etapă a proiectului, ADIZMB s-a remarcat drept un **factor de legătură** între nivelul local/metropolitan și rețeaua internațională de parteneri PROWD. Fiind organizația care reprezintă Zona Metropolitană București, ADIZMB a mobilizat expertiza și cunoștințele locale în beneficiul consorțiului, asigurând totodată că viziunile și soluțiile dezvoltate în proiect sunt ancorate în realitatea din teren. Colaborarea cu **partenerii internaționali** a fost intensă și fructuoasă: pe lângă participarea la întâlniri transnaționale (precum cea de la Roma), echipa ADIZMB a menținut comunicarea constantă cu liderii de pachete de lucru și cu experții tehnici din celelalte orașe pilot. Schimbul de informații privind datele disponibile, instrumentele folosite (ex. coduri Python, seturi de date GIS, studii de caz relevante) și lecțiile învățate a contribuit la crearea unei **biblioteci comune de cunoaștere** în cadrul PROWD. Astfel, ADIZMB a beneficiat de pe urma experiențelor partenerilor (de exemplu, metodele de cartografiere utilizate de Lisabona sau practicile de implicare comunitară din Vilnius), dar a și oferit la rândul său suport – cum a fost cazul partajării metodologiei de analiză a accesibilității dezvoltată la București, care ar putea fi adaptată și testată și în celelalte orașe.

Pe plan local, ADIZMB a colaborat îndeaproape cu **Universitatea din București** (partenerul academic) pentru toate activitățile științifice și de cercetare. Întâlniri periodice au fost organizate pentru a corela eforturile de colectare de date, analiză și redactare a rapoartelor. ADIZMB a pus la dispoziție expertiza sa practică în dezvoltare urbană și cunoștințele despre inițiativele locale și planurile existente, completând abordarea teoretică adusă de mediul academic. Totodată, ADIZMB a facilitat **conexiunea cu actorii locali** relevanți: a menținut informate autoritățile locale (atât Primăria Municipiului București, cât și administrațiile comunelor vizate) despre progresul proiectului, a stabilit contacte cu organizații neguvernamentale și comunități locale interesate de tematica Orașului de 15 Minute și a pregătit terenul pentru **atelierile participative** ce vor urma. Acest rol de intermediar local este evidențiat și în viziunea de ansamblu a PROWD: partenerii locali din București – ADIZMB, Universitatea și Urban2020 – joacă un rol crucial în înțelegerea provocărilor unice ale zonelor cu densitate redusă și în dezvoltarea de soluții bazate pe comunitate. Împreună, acești parteneri vor colabora cu cetățenii și stakeholderii locali în activități de co-proiectare, pentru a testa abordări inovatoare menite să reducă “*mobilitatea forțată*” (nevoia de a parcurge distanțe mari pentru activitățile zilnice) și să îmbunătățească viața urbană la periferie.

Prin această cooperare strânsă între nivelul local și cel internațional, ADIZMB contribuie la generarea unor **cunoștințe strategice** valoroase. Proiectul PROWD se constituie deja într-o platformă de învățare reciprocă: fiecare oraș pilot oferă lecții și primește inspirație, iar ADIZMB se asigură că vocea zonei metropolitane București – cu particularitățile, constrângerile dar și oportunitățile sale – este bine reprezentată. De asemenea, ADIZMB a integrat în abordarea sa recomandările secretariatului european *Driving Urban Transitions*, respectând standardele de diseminare și colaborare impuse de finanțator, astfel încât **rezultatele etapelor 1.1 și 1.2** (identificarea și analiza inițiativelor europene) și ale **task-ului 2.1** (analiza guvernantei metropolitane) să fie utile nu doar intern, ci și împărtășite către un public mai larg interesat de tema Orașului de 15 Minute în periferii.

1.7 Procesul de strângere și pregătire a datelor pentru analizele de accesibilitate (București–Ilfov)

Un subcomponent esențial al contribuției ADIZMB în etapa 1/2025 a proiectului PROWD îl reprezintă **construirea fundamentului de date necesar analizelor de accesibilitate la scară fină**, în acord cu obiectivele WP2 și cu direcția metodologică adoptată pentru zona pilot București. Întrucât evaluarea *proximității fără densitate* presupune o lectură granulară a relației dintre locuire și servicii zilnice, ADIZMB a inițiat și coordonează în prezent un proces complex de **colectare, armonizare și standardizare a datelor geospațiale și socio-demografice** pentru întregul areal București–Ilfov.

În acest sens, **au fost demarate proceduri instituționale pentru obținerea microdatelor de la INS**, cu obiectivul explicit de a integra informații la nivel de

clădire relevante pentru analiza accesibilității și pentru interpretarea caracterelor demografice și funcționale ale zonelor cu densitate redusă din aria metropolitană. Acest demers are o importanță strategică, întrucât datele INS la această rezoluție pot susține: (i) calibrarea indicatorilor de accesibilitate în raport cu distribuția reală a populației și a locuirii; (ii) identificarea diferențelor între zone recente de expansiune rezidențială și țesuturi periurbane consolidate; (iii) fundamentarea unor interpretări robuste privind echitatea spațială și accesul diferențiat la servicii.

În paralel, ADIZMB pregătește **baza de date a serviciilor**, utilizând ca sursă principală **Observatorul Urban al ADIZMB**, cu accent pe inventarierea și geocodarea dotărilor relevante pentru viața cotidiană la scara celor 300 m și 500 m utilizați în metodologia de evaluare a proximității. Baza de servicii este în curs de structurare pe categorii funcționale (educație, sănătate, alimentație/aprovizionare, mobilitate, spații verzi și recreere, servicii comunitare), cu atribuirea unei logici de ierarhizare și a unor ponderi care să permită ulterior calculul scorurilor de accesibilitate în regim comparabil inter-zonal.

Totodată, **se lucrează la consolidarea și completarea stratului de clădiri** pentru zona București–Ilfov, astfel încât analiza să poată opera cu un inventar cât mai complet al fondului construit, în special în sectoarele periferice și în zonele de contact administrativ cu localitățile ilfovene. Această etapă este critică pentru evitarea subreprezentării subzonelor rezidențiale noi sau a dezvoltărilor fragmentare, tipice periurbanului. Prin îmbunătățirea stratului de clădiri se urmărește atât acuratețea rezultatelor, cât și posibilitatea de a opera ulterior analize comparative între diferite tipologii de țesut rezidențial cu densitate redusă.

Prin aceste demersuri convergente – **microdate INS, inventarul serviciilor din Observatorul Urban și stratul de clădiri actualizat** – ADIZMB construiește un cadru de date integrat, adaptat obiectivelor PROWD și adecvat unei evaluări de tip *building-by-building* a accesibilității urbane. Această infrastructură de date va constitui baza operațională pentru etapa următoare a proiectului, în care analizele vor trece de la nivel exploratoriu la nivel aplicat, inclusiv pentru validarea zonei pilot din contactul București–Domnești–Clinceni și pentru formularea măsurilor de intervenție cu relevanță metropolitană.

1.8 Organizarea și desfășurarea întâlnirii consorțiului PROWD la București (activități de pregătire și reuniunea din 26-27 noiembrie 2025)

Activități de pregătire

2. În cadrul etapei 1/2025, ADIZMB a avut un rol activ în **pregătirea și organizarea întâlnirii consorțiului PROWD la București**, acțiune încadrabilă în categoria activităților suport care consolidează coordonarea transnațională și alinierea metodologică dintre parteneri. Pregătirea reuniunii a presupus o componentă logistică și una de conținut, cu obiectivul de a asigura condițiile necesare pentru discuții aplicative privind selecția zonelor pilot și planificarea etapelor următoare.
3. Din perspectiva organizării, ADIZMB a facilitat desfășurarea sesiunilor de lucru la **Primăria Municipiului București**, asigurând un cadru instituțional adecvat, reprezentativ pentru poziționarea proiectului în raport cu politicile urbane curente. În paralel, a fost pregătit traseul de **vizită ghidată în zona centrală**, gândit ca instrument de contextualizare și de ancorare a discuțiilor științifice într-o lectură directă a evoluției urbane a Bucureștiului. Contribuția domnului Bogdan-Alexandru Suditu a fost esențială în construirea acestei componente, oferind o structură interpretativă coerentă asupra transformărilor istorice și contemporane ale centrului orașului.
4. O altă direcție importantă de pregătire a vizat **aranjarea agendei de lucru** împreună cu liderii de pachete și cu partenerii implicați în analiza dinamicii urbane și a accesibilității. În acest sens, s-a urmărit integrarea rezultatelor preliminare din WP1 și WP2, precum și clarificarea modului în care acestea vor susține următoarea fază a pilotării. Organizarea eficientă a întâlnirii a fost rezultatul unui efort de coordonare dedicat, în care contribuția colegului Mihai Iacovici a fost determinantă pentru asigurarea unei desfășurări fluide și a unui climat de lucru colaborativ.

Desfășurarea întâlnirii din 26-27 noiembrie 2025

5. **Al doilea consortium meeting al proiectului PROWD** a avut loc la 26-27 noiembrie 2025, la București, reunind majoritatea partenerilor în format fizic și consolidând dimensiunea operațională a cooperării internaționale. Programul zilei a debutat cu o **plimbare ghidată în centrul orașului**, coordonată de Bogdan-Alexandru Suditu, care a oferit partenerilor o perspectivă aplicată asupra evoluției urbane a Bucureștiului și a tensiunilor actuale dintre structurile istorice, dinamica

funcțională recentă și procesele de transformare spațială. Această activitate a funcționat ca o introducere relevantă și necesară pentru discuțiile tehnice ulterioare privind proximitatea și accesibilitatea urbană.

6. Sesiunile de lucru organizate la **Primăria Municipiului București** au avut ca obiective principale:

- prezentarea actualizărilor de etapă;
- schimbul de idei metodologice;
- **avansarea procesului de definire a zonelor pilot** din cele patru orașe participante: București, Lisabona, Roma și Vilnius;
- conturarea unui **roadmap coerent pentru 2026–2027**, fundamentat pe dinamici urbane, analize de accesibilitate și principii metodologice comune.

În cadrul discuțiilor tehnice, a fost subliniat progresul semnificativ realizat prin contribuția IGOT-UL, consorțiul fiind **aproape de selecția finală a ariilor pilot**. Cu sprijinul metodologic al MRI, partenerii au aprofundat analiza studiilor de caz asociate conceptului de 15mC, discutând critic transferabilitatea și adaptarea acestora la zonele cu densitate redusă. Chiar dacă echipa din Vilnius nu a fost prezentă fizic, participarea online a fost consistentă și activă, contribuind la menținerea coerenței transnaționale a dezbaterilor.

Pentru ADIZMB, întâlnirea a reprezentat nu doar un moment de coordonare operațională, ci și o consolidare a poziționării instituționale a pilotului București în cadrul proiectului. Reuniunea a confirmat direcția deja conturată de echipa locală privind necesitatea unei abordări integrate a proximității în periurban, precum și relevanța instrumentelor analitice dezvoltate pentru evaluarea accesibilității la nivel de clădire.

În ansamblu, întâlnirea de la București a întărit angajamentul comun al partenerilor pentru avansarea conceptului de oraș de 15 minute într-o formulă adaptată densității reduse, consolidând atât **alinieră metodologică**, cât și **planificarea strategică** a etapelor 2026–2027. Din perspectiva ADIZMB, acest moment a funcționat ca un prag de maturizare a colaborării, în care selecția zonelor pilot și integrarea analizelor de accesibilitate au devenit elemente centrale ale unui parcurs comun clar și operaționalizabil.

6.1 Concluzii și perspective pentru etapele următoare

Activitățile desfășurate de ADIZMB în etapa 1/2025 a proiectului PROWD au pus în evidență importanța adaptării conceptului de proximitate urbană la **specificul periurban al Bucureștiului**. Prin participarea la schimburile internaționale de experiență, contribuția la cartografierea și analiza inițiativelor de referință și prin dezvoltarea unei metodologii proprii de evaluare a accesibilității locale, ADIZMB a asigurat o fundamentare solidă a demersului PROWD pe plan local. S-a reușit identificarea clară a **provocărilor**: zone extinse din

jurul Bucureștiului, cu creștere suburbană haotică, suferă de lipsa proximității serviciilor esențiale, ceea ce afectează calitatea vieții și sustenabilitatea urbană. Totodată, s-au creionat **direcțiile de acțiune**: intervenții care să aducă serviciile mai aproape de locuitori, să reducă nevoia de deplasare pe distanțe mari și să creeze nuclee comunitare active chiar și în absența densității urbane ridicate.

Raportul de față a subliniat participarea ADIZMB la vizita de studiu din Roma (unde s-au calibrat metodologiile de proiect și s-au oferit feedback-uri esențiale pe WP1 și WP2), contribuțiile sale la testarea analizelor de accesibilitate (alegând o metodă bazată pe raze de 300m/500m și scoruri diferențiate) și la **selecția unei zone pilot periurbane** reprezentative la granița Bucureștiului cu Domnești și Clinceni. De asemenea, au fost evidențiate legăturile strânse cu rezultatele WP1 (Activitățile 1.1 și 1.2) – unde ADIZMB, ca parte a echipei din București, a ajutat la identificarea și interpretarea inițiativelor relevante de 15mC în zone cu densitate redusă – precum și rolul jucat în cadrul WP2 (Task 2.1) privind analiza cadrului de guvernare metropolitană comparată.

Privind înainte, ADIZMB se pregătește pentru **etapa pilot** a proiectului PROWD, în care accentul va fi pus pe implementare și experimentare în teren. Următorii pași includ organizarea de ateliere locale de co-design în zona pilot aleasă, împreună cu cetățenii și autoritățile locale, pentru a contura soluțiile concrete ce vor fi testate. De asemenea, ADIZMB va continua să colaboreze cu partenerii internaționali în schimbul de bune practici și monitorizarea indicatorilor comuni stabiliți. Prin participarea activă și dedicată a ADIZMB, pilotul București are toate șansele să devină un exemplu de referință despre cum poate fi aplicat conceptul orașului de 15 minute **dincolo de hiper-densitatea urbană**, în țesutul periurban dispersat, creând proximitate *fără densitate* în beneficiul comunităților locale.

În ansamblu, rezultatele etapei 1 confirmă că proiectul PROWD a reușit să construiască un **cadru interdisciplinar și multi-scalar** de abordare a provocărilor periurbanului. ADIZMB a fost și va continua să fie un pilon important al acestui demers, aducând la masa proiectului cunoașterea contextuală a zonei metropolitane București și capacitatea de a mobiliza actorii locali. Provocările densității reduse nu sunt ușor de depășit, însă prin inițiative pilot bine gândite, colaborare instituțională și implicare comunitară, *proximitatea* poate deveni un element central al vieții cotidiene chiar și la marginea marilor orașe. Etapa 1 a reprezentat **fundamentarea științifică și partenerială** a acestui efort, iar ADIZMB se angajează ca în etapele viitoare să transforme aceste fundamente în acțiuni concrete și rezultate tangibile pentru zona metropolitană București.